

Barnkonsekvensanalys

Nedläggning av Laggets förskola

2024-10-01

Ansvarig genomförare av prövning: Skolchef, Barn- och utbildningsförvaltningen

Barnkonsekvensanalys

Barns bästa ska vara utgångspunkten för all verksamhet — det slår både barnkonvention och skollag fast. Enligt de Allmänna råden för förskola ska huvudman och rektor inför beslut som påverkar barnen i den befintliga barngruppen genomföra barnkonsekvensanalyser.

I Barnkonventionen finns 54 artiklar, som alla är viktiga, men fem är särskilt viktiga att lyfta fram:

Artikel 2 — Inget barn får diskrimineras. Artikeln säkerställer alla barns lika värde och rättigheter.

Artikel 3 — Barnets bästa gäller alltid. Artikeln anger att det är barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som gäller barnet.

Artikel 6 — Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Artikeln ger barnet rätten till liv, en bra fysisk hälsa och rätt till utveckling i andlig, moralisk, psykisk och social bemärkelse.

Artikel 12 — Alla barn har rätt att komma till tals. Artikeln lyfter fram barnets rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och får dem beaktade i frågor som rör honom eller henne. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Artikel 24 – barnet har rätt till bästa möjliga hälsa och tillgång till hälso- och sjukvård och rehabilitering.

Syftet med barnkonsekvensanalysen är att göra en helhetsbedömning av alla kända faktorer, utifrån den kartläggning och den beskrivning som finns i den fråga som ska beslutas. Från den samlade bedömningen ska barnets/barnens bästa beaktas.

Planerat övergripande beslut: Stängning av Laggets förskola från och med 31 juli 2025.

Vilka planerade åtgärder omfattar beslutet:

- Riskbedömning
- Barnkonsekvensanalys
- Information till personal
- Information till vårdnadshavare
- Nya förskoleplaceringar
- Förflyttning av personal

- Överlämning av information och dokumentation mellan nuvarande pedagoger och kommande pedagoger
- Vårdnadshavare ges information och möjlighet till besök i den nya verksamheten.
- Introduktion för barn med nya förskoleplaceringar

Vilka barn/barngrupper är berörda:

Alla barn med placering på Laggets förskola höstterminen 2025.

På vilket sätt berörs barn/barngruppen av denna fråga?

Barnen med placering på Laggets förskola höstterminen 2025 kommer att erbjudas placering på Slättens förskola alternativt Kärrs förskola.

Bakgrund

Barnafödandet har under de senaste fyra åren minskat i Sverige. Antalet nyfödda barn i januari 2024 var det lägsta i Sverige sedan år 2002. Befolkningsprognoser visar på en markant inbromsning i tillväxt, med sjunkande födelsetal, framflyttade nybyggnationer och minskat inflyttning. Prognoser som indikerar att kommunen kommer att stå med ett stort överskott av förskoleplatser från höstterminen 2025 och flera år framåt. Prognosen indikerar att nya lokaler, framför allt etablering av nya förskolelokaler, inte kommer att behövas förrän tidigast år 2030.

Den nedåtgående trenden med minskat barnantal i barngrupperna inom förskolan innebär att antalet tillgängliga förskoleplatser ökar. Kommunen har tidigare expanderat sin förskoleverksamhet för att möta behovet hos en växande befolkning, men de nya prognoserna indikerar nu att det kommer finnas ett överskott av platser i förhållande till antalet barn som kommer vara i behov av omsorg. En situation med ett överskott av platser i förskolan i förhållande till antalet barn skapar en situation där resurserna i förskolan inte används på ett effektivt sätt. Detta är något som i sin tur kan ha en påverkan på den pedagogiska verksamheten. Genom att minska överkapaciteten i förskolorna kan barn- och utbildningsförvaltningen fokusera sina resurser på att förbättra den pedagogiska miljön och stödet för barn och personal.

För att säkerställa en hållbar och kvalitativ förskoleverksamhet har barn- och utbildningsförvaltningen beslutat att föreslå nedläggning av Laggets förskola från höstterminen 2025. Syftet med denna åtgärd är att optimera kommunens förskoleplatser och säkerställa att de återstående

förskolorna kan erbjuda hög kvalitet på omsorg och utbildning för de barn som är inskrivna i förskolan.

Ur ett barnperspektiv är det centralt att skapa lokaler som erbjuder alla barn lika möjligheter till en pedagogisk stimulerande miljö. Detta inkluderar att säkerställa att utbildad personal har möjlighet att arbeta i en hållbar arbetsmiljö, där de kan ge stöd och den vägledning som varje barn behöver för att trivas och utvecklas. En optimering av förskoleplatser innebär att vi kan fokusera på kvalitet av undervisning före lokalkostnader.

Barn- och utbildningsförvaltningen kommer att arbeta aktivt för att stödja både barn och föräldrar under föreslagen övergång till nya förskolor, där barnen kan fortsätta sin utbildning i en trygg och stimulerande miljö.

Nuläge Laggets förskola

På Laggets förskola finns det två avdelningar, Laban och Labolina. Förskolan har plats för 18 barn per avdelning, totalt 36 barn. Habo kommun hyr idag Laggets lokaler av Habo bostäder.

Höstterminen 2025 är det beräknat att 29 barn kommer vara inskrivna på Laggets förskola. 10 barn är födda år 2020. 9 barn är födda år 2021. 8 barn är födda år 2022. 2 barn är födda år 2023.

Beskrivning och analys av konsekvenser i samband med nedläggning av Laggets förskola

Vid en nedläggning av Laggets förskola kommer samtliga berörda barn erbjudas förtur till en ny placering i förskola. Nedan följer en beskrivning av placeringserbudandet samt analys av möjliga konsekvenser i samband med en nedläggning av Laggets förskola.

Erbjudande om placering på ny förskola

Vid nedläggning av Laggets förskola kommer berörda barn att erbjudas nya placeringar i förskola från höstterminen 2025 enligt följande:

De barn som tillhör Kråkerydsskolans och Fagerhults skolans skolupptagningsområden erbjuds förtur till en placering på Slättens förskola.

De barn som tillhör Hagenskolans och Alléskolans skolupptagningsområden erbjuds förtur till platsen på Kärrs förskola.

Om ett barn har äldre syskon som redan går i skolan kommer barnet från Laggets förskola att erbjudas plats på Slättens förskola alternativt på Kärrs förskola utifrån det äldre syskonets skolplacering. Detta med syfte att underlätta för den enskilde familjens logistiska arrangemang.

Varför Slättens respektive Kärrs förskola?

Slättens förskola och Kärrs förskola är de kommunala förskolor som ligger geografiskt närmast Laggets förskola. Att erbjuda barnen en placering på en av de förskolor som ligger geografiskt närmast Laggets förskola syftar till att underlätta berörda familjer logistik.

På Slättens förskola finns det fyra avdelningar; två avdelningar för de yngre barnen samt två avdelningar för de äldre barnen. Genom att erbjuda de barn som tillhör Kråkerydsskolans samt Fagerhults skolans skolupptagningsområde förtur till en placering på Slättens förskola ges barnen möjlighet att lära känna fler barn som de senare ska gå tillsammans med i förskoleklass. Möjligheten finns för de barn som tillhör Fagerhults skolans skolupptagningsområde att i stället erbjudas placering på Fagerhult förskola. Detta med syfte att ge de barn som sedan ska gå på Fagerhults skolan möjlighet att lära känna de barn som de sedan ska gå tillsammans med i skolan utifrån vad vårdnadshavarna, i samråd med sitt barn, anser vara det bästa för barnet i enlighet med artikel 3 i barnkonventionen.

På Kärrs förskola finns det fyra avdelningar; två avdelningar för de yngre barnen samt två avdelningar för de äldre barnen. På Kärrs förskola ges de barn som tillhör Hagenskolans samt Alléskolans skolupptagningsområden möjlighet att lära känna de barn som de senare ska gå tillsammans med i förskoleklass.

Önskemål om placering på annan förskola?

Varje barn har individuella behov och förutsättningar. Precis som varje familj har individuella önskemål om placering. Om vårdnadshavarna, i samråd med barnet, anser att en annan förskola än den som erbjuds barnet är det bästa för barnet har vårdnadshavarna möjlighet att ansöka om en omplacering. Enligt artikel 3 i barnkonventionen ska barnets bästa alltid gälla. Barnet har genom sina vårdnadshavare möjligheten att vara delaktiga i en eventuell ansökan om att få byta förskola och ges därmed möjlighet att komma till tals i frågor som rör honom/henne i enlighet med artikel 12 i barnkonventionen.

Om vårdnadshavarna önskar ansöka om en annan placering än den som erbjudits barnet gäller kommunens ordinarie regler för omplacering

mellan kommunala förskolor. I närområdet till Laggets förskola finns det även fristående förskolor. Om vårdnadshavarna önskar ansöka om plats på någon av de fristående förskolorna kontakter vårdnadshavarna respektive förskola.

Om vårdnadshavarna, i samråd med barnet, anser att erbjuden placering på Slättens respektive Kärrs förskola är det bästa för barnet behöver vårdnadshavarna inte göra någon ansöka om att barnet ska byta förskola.

Åtgärd: Barnen från Laggets förskola erbjuds plats på Slättens respektive Kärrs förskola utifrån barnets skolupptagningsområde. Undantag görs om det finns äldre syskon med skolplaceringar. En del i förskolans uppdrag är att förbereda barnet för fortsatt utbildning i förskoleklass och grundskolan (8 kap. 2 § skollagen). Att barnen erbjuds placering i förskola utifrån skolupptagningsområden syftar till att ge barnen en möjlighet att känna en tillhörighet och skapa relationer med de barn som de i ett senare skede kommer att börja i förskoleklass tillsammans med.

Att byta förskola innebär nya lokaler, nya pedagoger och nya kamrater. Genom erbjudna placeringar ges samtliga barn möjlighet att, tillsammans med kompisar i samma ålder, byta från Laggets förskola till Slättens respektive Kärrs förskola. Barnen får med sig kamrater som i ett senare skede tillhör samma skolupptagningsområde och som kommer börja i F-klass samma år. Detta samtidigt som barnen ges möjlighet att möta och etablera relationer med fler barn som de kommer börja i förskoleklass tillsammans med.

Det är vårdnadshavarna som känner sina barn bäst. Om en vårdnadshavare, i samråd med sitt barn, anser att en placering på en annan förskola än den förskola som erbjudits barnet är det bästa för barnet har vårdnadshavarna möjlighet att ansöka om en omplacering. Detta ger vårdnadshavarna, och barnen, möjlighet till inflytande över barnets nya placering i förskolan.

Avstånd mellan bostad och förskola

Majoritet av de barn som berörs av en eventuell nedläggning av Laggets förskola bor i närområdet till där Laggets förskola ligger idag. Ett byte av förskola kommer därför, för majoriteten av barnen med familjer, innebära att sträckan mellan bostaden och den nya förskolan kan bli något längre. Mellan området är Laggets förskola ligger idag och Slättens förskola respektive Kärrs förskola är det möjligt att gå, köra bil alternativt att åka kollektivt med buss.

Slättens förskola

Mellan Laggets förskola och Slättens förskola är det 1,2 km att gå, beräknad gångtid är 16 minuter. Bilvägen mellan Laggets förskola och Slättens förskola är 1,7 km, beräknad körtid är 3 minuter. Det går att åka buss mellan hållplats Habo Kråkeryd och hållplats Missionskyrkan. Bussresan tar ca 2 minuter och bussen avgår ca en gång i halvtimmen med tidigaste avgång klockan 05.16. Bussen avgår även mellan hållplats Missionskyrkan och hållplats Habo Kråkeryd cirka en gång i halvtimmen med sista avgång 23.22 på vardagar. Från hållplats Missionskyrkan till Slättens förskola är det 500 meter att gå, beräknad gångtid är 7 minuter.

För de barn som har syskon på Kråkerydsskolan är avståndet mellan Laggets förskola och Kråkerydsskolan idag 1,1 km bilvägen alternativt ca 950 meter gångväg.

Mellan Slättens förskola och Kråkerydsskolan är det 1,7 km bilväg alternativt 1,3 km gångväg.

Kärrens förskola

Mellan Laggets förskola och Kärrens förskola är det 1,8 km att gå, beräknad gångtid är 24 minuter. Bilvägen mellan Laggets förskola och Kärrens förskola är 2,4 km, beräknad körtid är 5 minuter. Det går att åka buss mellan hållplats Habo Kråkeryd och hållplats Habo vårdcentral. Beräknad restid är 9 minuter och bussen avgår ca en gång i halvtimmen med tidigaste avgång från hållplats Habo Kråkeryd klockan 05.16. Bussen avgår även från hållplats Habo vårdcentral till hållplats Habo Kråkeryd en cirka en gång i halvtimmen under hela dagen. Från hållplats Habo vårdcentral till Kärrens förskola är det 280 meter att gå, beräknad gångtid är 4 minuter.

För de barn som har äldre syskon som går på Hagenskolan är avståndet mellan Laggets förskola och Hagenskolan idag 1 km bilvägen alternativt 950 m att gå.

Mellan Kärrens förskola och Hagenskolan är det 1,1 km bilväg alternativt 1,1 meter gångväg. Mellan Kärrens förskola och Alléskolan är det 1,1 km att köra bil alternativt 1 km att gå.

Åtgärd: För de familjer som har åkt bil till och från Laggets förskola blir avståndet i tid marginellt något mer i samband med resor till Slättens respektive Kärrens förskola. För de familjer som går till förskolan kan restiden bli längre. Ett alternativ till att gå är möjligheten att åka kollektivt både till Slättens och Kärrens förskola.

I närområdet till där Laggets förskola är belägen idag finns det fristående förskolor vilka vårdnadshavare har möjlighet att ansöka om en plats på.

Introduktion i ny verksamhet

Alla barn är enskilda individer som påverkas på olika sätt av en förändring. Ett byte av förskola innebär en förändring med nya pedagoger, nya kompisar och nya lokaler. Ett byte av förskola kan skapa oro hos såväl barnet som hos vårdnadshavare. Innan ett barn introduceras på en ny förskola sker en överlämning mellan tidigare pedagoger och nya pedagoger. Enligt artikel 3 i barnkonventionen gäller att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som gäller barnet. Genom en överlämning mellan förskolorna innan barnet introduceras i verksamheten säkerställs det att mottagande pedagog kan ta emot det nya barnet utifrån barnets bästa och utifrån barnets enskilda behov och förutsättningar.

Ett beslut att avveckla Laggets förskola innebär inte att det bästa för berörda barn åsidosätts. Detta då alla förskolor kan ta emot nya barn utifrån barnens individuella förutsättningar. Pedagogernas primära uppgift, när de tar emot nya barn, är att etablera en relation med barnet och arbeta för att barnet ska känna sig tryggt på förskolan.

I artikel 24 i barnkonventionen står det att ett barn har rätt till bästa möjliga hälsa. Ett barns hälsa kan påverkas av barnets känsla av trygghet. Trots att ett byte av förskola innebär nya pedagoger, nya kompisar och nya lokaler kommer barnen känna igen vilka moment som kommer under dagen och i vilken ordning momenten utförs. Att barnen känner igen momenten och ordningen utifrån vilken momenten utförs under dagen kan medföra en känsla av trygghet hos barnet.

Åtgärd: Innan ett barn introduceras på Slättens respektive Kärrs förskola kommer en överlämning att ske mellan avlämnande pedagog och mottagande pedagog. Överlämningen syftar till att ge mottagande förskola förutsättningar att ta emot och möta varje enskilt barn utifrån just det barnets förutsättningar.

Vårdnadshavare och barn kommer bjudas in till ett öppet hus på den förskola där de blivit erbjudna en ny placering. Vårdnadshavare och barn ges då möjlighet att bekanta sig med förskolans lokaler, träffa pedagoger samt ställa frågor kring förskolans verksamhet.

Barnet kommer sedan att, tillsammans med vårdnadshavare, introduceras på den nya förskolan. Introduktionen kommer att ske utifrån barnets egna förutsättningar. Vissa barn kommer vilja att

vårdnadshavarna är med på förskolan en kortare stund innan de känner sig trygga i den nya verksamheten medan andra barn kommer vilja att vårdnadshavarna är med under fler dagar. Hur introduktionen ska se ut för respektive barn planeras i samråd med mottagande förskola. Introduktionen på den nya förskolan kommer att vara avgiftsfri.

Trygghet och sociala relationer

För att ett barn ska trivas i förskolan är det av stor vikt att barnet känner en tillhörighet med såväl kamrater som med pedagoger. När barn känner tillhörighet och att de är en del av en gemenskap, där de kan uttrycka sig och bli sedda, ökar deras trivsel på förskolan. I artikel 2 i barnkonventionen står det att inget barn får diskrimineras. Alla barn ska ges samma förutsättningar att trivas i förskolan. Förskolans verksamhet ska anpassas till alla barn. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd eller stimulans än andra ska få detta stöd utformat utifrån sina egna behov av förutsättningar så att de utvecklas så långt som möjligt (*Avsnitt 1 Lpfö98, Förskolans värdegrund och uppdrag*). Enligt artikel 6 i barnkonventionen har alla barn rätt till liv, överlevnad och utveckling. Oavsett barnets förutsättningar eller individuella behov av stöd och anpassning ska barnet ges samma förutsättningar till att trivas i den nya förskolan. Detta för att ge alla barn möjlighet att utvecklas, både som individ och som en del av en grupp.

I läroplanen för förskolan står det att ”förskolläraren ska ansvara för att barn ges goda förutsättningar att bygga upp varaktiga relationer och känna sig trygga i gruppen” (*Skolverket, Lpfö-18, s.13*). Det enskilda barnet behöver stöd i att utifrån sina egna förutsättningar och förmågor etablera relationer med nya kamrater och nya pedagoger. Samtidigt som det är viktigt att ge förutsättningar för barnet att upprätthålla redan etablerade relationer med kamrater från tidigare förskola.

Att det finns en trygg relation mellan vårdnadshavare och pedagoger i förskolan påverkar barnets känsla av trygghet på förskolan. När föräldrar känner sig delaktiga och trygga i kommunikationen med förskolan påverkar det hur trygga barnet känner sig i förskolemiljön. I artikel 24 i barnkonventionen står det att barnet har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt rehabilitering. Barnets hälsa kan påverkas av trivsel och trygghet på förskolan. Åtgärder som relationsskapande aktiviteter med barnen på förskolan, informationsmöten med vårdnadshavare är exempel på aktiviteter som kan bidra till trivsel och upplevs trygghet på förskolan.

Åtgärd: I samband med ett byte av förskola är det av stor vikt att förskolan arbetar aktivt med barnens relationsbyggande. Detta gäller såväl relationer mellan barnen som relationen mellan barn och pedagog samt relationen mellan pedagog och vårdnadshavare. Lekar och aktiviteter där barnen ges möjlighet att etablera nya relationer på den nya förskolan är viktiga, samtidigt som pedagogerna måste vara lyhörda för barnens individuella förutsättningar och behov.

En tydlig och nära kommunikation mellan pedagoger och vårdnadshavare gällande barnets trivsel, mående och utveckling kommer att säkerställas genom inplanerade samtal utöver den dagliga kontakten i samband med hämtning och lämning på förskolan.

Slutsats

Baserat på det aktuella antalet förskoleplatser i kommunen och de framtida prognoserna för antalet barn i kommande årskullar, bedömer barn- och utbildningsförvaltningen att en nedläggning av Laggets förskola utgör den mest ändamålsenliga åtgärden för att uppnå god organisering av förskolans verksamhet. Genom att reducera överkapaciteten och antalet lediga platser inom förskolan kan förvaltningen omprioritera sina resurser för att fokusera på att utveckla och förbättra den pedagogiska verksamheten och miljön för både barn och personal. Detta skulle möjliggöra för en mer effektiv användning av resurser, i stället för att avsätta medel till kostnader relaterade till överkapacitet av förskoleplatser och lokaler.